

Drugsdealer wordt diepzeeduiker - Interview

In zijn hoogtijdagen als drugdealer boekte Siem (24) als hij ging stappen, stevast een luxe suite op de bovenste verdieping van een Rotterdams vijfsterrenhotel. Vandaag, een winterse dag in januari, werkt hij in een diepe bouwput vijf meter ónder water aan een nieuwe ingang van een metrostation in datzelfde Rotterdam.

Het modderige water is ijskoud, het zicht is nul en het werken onder water in een stug duikerspak met 70 kilo extra gewicht aan je lijf om op diepte te blijven, is letterlijk loodzwaar. Toch spreekt Siem over 'een lot uit de loterij'.

“ 'Duiken is een stoer vak, niet iets voor watjes.' ”

Siem (niet zijn echte naam overigens) beleefde een zorgeloze jeugd in een klein dorp. School boeide hem niet. Na een half jaar werd hij al van de middelbare school gestuurd omdat men 'hem lastig vond'. De vraag 'wat wil je later worden?' was niet aan hem besteed. Over een opleiding of een toekomstige baan dacht hij geen seconde na. Wat hem wél bezighield, was snel en veel geld verdienen. Zo belandde hij in de drugshandel. De jonge ondernemer bleek er talent voor te hebben. Al snel had hij wat mensen 'onder zich lopen' en kwam het geld met bakken binnen. Het ging er ook in hetzelfde tempo weer uit: "Je kunt gaan stappen, en je voor een meier klemzuipen. Maar je kunt ook uitgaan en op een avondje drieduizend euro stukslaan."

Pakkans

Het luxeleventje was aantrekkelijk, maar ook risicovol. "De pakkans is groot, en toen ik voor de tweede keer gepakt werd, kreeg ik een lange gevangenisstraf opgelegd."

In de bajes maakte Siem kennis met de stichting Bovenwater, onderdeel van de stichting Herstelling. Een re-integratiebedrijf dat zich volledig richt op criminele jongeren. Een opleiding tot duiker is één van de instrumenten uit hun 'arsenaal'. Siem had er wel oren naar, hoewel hij tot dat moment zelfs nog nooit gesnorkeld had. Hij kijkt met veel voldoening terug op de intensieve vijf weken durende opleiding. "Het was een van de leukste tijden van mijn leven, écht kicken!"

John Buwalda (61) heeft dik 35 jaar bij het Korps Mariniers gediend en was namens Bovenwater de begeleider van Siem en nog enkele andere jongens. "Een echte marinier, die houdt van een stevige aanpak. Maar ook meegaand en iemand die ons op de juiste punten wist aan te spreken en wijsheid meegaf."

Vaste aanstelling

Drie dagen nadat Siem zijn diploma had behaald, kon hij al aan de slag bij een duikbedrijf. Zijn tijdelijke contract is inmiddels omgezet in een vaste aanstelling. En hij is vastbesloten op dit pad verder te gaan, waarbij hij de lat niet hoger, maar juist steeds dieper legt. Siem is namelijk begonnen aan een vervolgopleiding waarbij hij steeds dieper mag duiken, nu mag hij 'nog maar' tot 15 meter. En ooit hoopt hij een zogenaamde saturatieduik te kunnen meemaken. De ultieme duikspecialisatie, waarbij je maximaal 28 dagen in een drukcabine verblijft – waarin je ook eet, doucht en slaapt – en op 150 meter diepte onder de zeespiegel je werk verricht.

Opstaan om 04.30 uur

De omslag in het leven van Siem is ongeëvenaard. Hij huurt nu een studio in het midden van het land. Daar gaat elke werkdag om half vijf z'n wekker, zodat hij om zeven uur op het werk is. "In het begin versliep ik me weleens, nu niet meer. Ik ben liever een kwartier te vroeg dan twee minuten te laat. Je wilt aan het duikbedrijf – dat mijn achtergrond kent en me deze kans biedt – laten zien dat je je best doet."

Siem is blij met die geboden kans. "Duiken is een stoer vak, niet iets voor watjes. Het is keihard werken, maar ook keihard genieten. Ik noem het een lot uit de loterij."

En z'n ouders – die zijn vorige carrière als drugsdealer afkeurden, maar hun zoon niet afwezen – zijn minstens zo verguld met de weg die hij is ingeslagen. "Mijn moeder loopt apetrots door het dorp en in elk gesprek op straat laat ze ergens wel even vallen: 'Mijn zoon is diepzeeduiker!'"

Start Foundation heeft een Scholingsfonds voor cursussen en opleidingen om ex-gedetineerden aan werk te helpen. Er zijn inmiddels 21 ex-gedetineerden – onder wie Siem – mee geholpen. Het duikprogramma dat Herstelling heeft ontwikkeld, gaf een paar jongens een prachtige kans om hun leven op de rit te krijgen. Ondanks de toegenomen aandacht voor re-integratie van ex-gedetineerden – zowel binnen als buiten de muren van de penitentiaire inrichtingen – recidiveert bijna de helft binnen twee jaar. Uit talloze onderzoeken blijkt dat werk vinden heel belangrijk is voor een geslaagde re-integratie. Daarom investeert Start Foundation in deze ontwikkeling. Meer informatie vind je hier.

